

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань антикорупційної політики

18 вересня 2023 року

Веде засідання голова Комітету РАДІНА А.О.

ГОЛОВУЮЧА. Отже, колеги, ми маємо кворум, можемо починати засідання комітету. Доброго дня ще раз.

Поки приєднується пан Володимир, прошу на цей час взяти функції секретаря комітету на себе Олександра Ткаченка.

Отже, колеги, в нас сьогодні з вами достатньо амбітний порядок денний, ми маємо з вами з організаційних питань затвердити за основу звіт за підсумками роботи комітету. Далі, колеги, маємо розглянути вето Президента на законопроект 9534, маємо розглянути законопроект 6233 щодо якого ми є головним комітетом і низку законопроектів в порядку антикорупційної експертизи.

Відповідно, колеги, я буду пропонувати наступним чином побудувати нашу з вами роботу. Спочатку організаційне питання, звіт комітету, далі відповідно вето Президента, далі 6233 і далі законопроекти в порядку антикорупційної експертизи.

Чи будуть, колеги, пропозиції і зауваження по порядку денному? Немає. Тоді, колеги, я прошу...

ІВАНІСОВ Р.В. Анастасія Олегівна, а підкажіть, будь ласка, оці два наших основних законопроекти по АРМА і по вето Президента, скільки по часу? Просто в мене процедури, я приїхав, щоб не пропустити і я потім мушу відключитися.

ГОЛОВУЮЧА. Мені, чесно кажучи, так складно це планувати, як піде на комітеті.

ІВАНІСОВ Р.В. Ну плюс-мінус, як ви вважаєте?

ГОЛОВУЮЧА. Думаю, що хвилин за 40, ми мали би два законопроекти ці розгляну ти, я думаю, що це плюс-мінус в такі рамки.

ІВАНІСОВ Р.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Отже, колеги, оскільки нема додаткових пропозицій і зауважень по порядку денному, прошу затвердити в тому вигляді в якому щойно озвучили, з переліком законопроектів, який наданий.

Радіна – за.

Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

Іванісов.

ІВАНІСОВ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Одарченко.

ОДАРЧЕНКО А.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Сьюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко.

Ананченко.

АНАНЧЕНКО М.О. Тільки доєднався. Це порядок денний?

ГОЛОВУЮЧА. Це порядок денний, да.

АНАНЧЕНКО М.О. Так, за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Отже, колеги, щодо звіту про роботу комітету за період з лютого по вересень 2023 року, в електронному порядку денному у вас в усіх є звіт комітету, в принципі, він, як завжди, статистичний про те, скільки законопроектів ми розглянули і хто в яких додаткових робочих групах, зустрічах і так далі взяв участь. У мене пропозиція наступна, колеги, сьогодні звіт за основу взяти, дати строк, наприклад, тиждень членам комітету подати додаткову інформацію про свою діяльність, яку вони би хотіли бачити відображеною у звіті, якщо такі пропозиції надійдуть, врахувати їх у звіті, якщо не надійдуть, то вважати звіт затвердженим. Да, колеги? Тоді прошу за основу затвердити звіт про підсумки і роботу комітету.

Радіна – за.

Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Іванісов.

Одарченко.

ОДАРЧЕНКО А.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко.

Ананченко.

АНАНЧЕНКО М.О. За.

ГОЛОВУЮЧА. Олександр, маємо рішення, мені здається, да?

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Жмеренецький ще – за.

ГОЛОВУЮЧА. Олексію, доброго дня. Дякую дуже.

Маємо рішення, да?

Отже, колеги. наступний пункт нашого порядку денного. Як ви знаєте надійшло вето Президента на законопроект щодо особливостей подання декларацій в період правового режиму воєнного стану. Вето Президента зводиться до фактично двох простих пропозицій. Перша – забезпечити відкритий доступ до реєстру декларацій і тому обсязі, в якому це передбачено законом, тобто фактично по більшості декларацій в тому обсязі, в якому це було відкрито до початку правового режиму воєнного стану. Разом з тим передбачено спеціальний механізм, метою якого є вилучити з публічного доступу декларації військовослужбовців і прирівняних до них осіб з міркувань відповідно забезпечення безпеки таких осіб. Дві ми маємо пропозиції Президента, колеги. Порівняльну таблицю з пропозиціями Президента з проектом рішення вам усім надано. Процедура розгляду така, колеги, що ми голосуємо окремо кожен пропозицію Президента, ще раз нагадаю, їх дві, і відповідно потім голосуємо закон в цілому, тобто редакцію...

ІВАНІСОВ Р.В. Я вибачаюсь, пані голово. Іванісов – за. Зв'язок пропадав. За звіт комітету, Іванісов – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже. Дякую, Романе.

Отже, колеги, ще раз, голосуємо окрему кожен з пропозицій Президента і потім в цілому редакцію, редакція, щодо якої не надійшло пропозицій Президента, відповідно лишається такою ж як ми і з вами опрацювали, якою вона була ухвалена після, відповідно, ухвалення в залі в другому читанні.

Отже, колеги, щодо пропозицій Президента. Пропозиція перша якраз щодо спеціального механізму вилучення із відкритого доступу декларацій військовослужбовців і решти осіб.

Колеги, пропозиція, звичайно, цю пропозицію Президента врахувати. Разом з тим, колеги, та редакція, яку ви бачите в правій колонці, фінальній, вона вже з техніко-юридичним доопрацюванням, на неї вже дивилися і юристи, і відповідно літредактори. Я звернув увагу на ключовий пункт техніко-юридичного доопрацювання. Отже, пропозиція Президента передбачена, що НАЗК вилучає з відкритого доступу декларації осіб, зазначених в підпункті... зазначених, перепрошую, в частинах сьомій, чотирнадцятій статті 45 цього закону, йдеться про декларації військовослужбовців, йдеться про декларації розвідників, йдеться про декларації осіб, які перебувають на тимчасово окупованих територіях, осіб, які перебувають в полоні, осіб, які постійно перебувають на території ведення бойових дій для виконання службових повноважень, не йдеться, підкреслюю, про декларації співробітників ТЦК, закупівельників і так далі, для кого передбачено виключення щодо необхідності подання декларацій, точніше, для яких передбачена необхідність подання декларації вже зараз, не чекаючи кінця воєнного стану. Отже, для цих спеціальних категорій осіб, для яких передбачено відстрочку в поданні декларації, власне, Президент пропонує передбачити можливість вилучення старих декларацій цих осіб з реєстру. Разом з тим, колеги, передбачено, що Національне агентство з питань запобігання корупції виключає ці декларації на підставі письмового подання керівника або заступника керівника державного органу, в якому проходить службу, працює відповідний суб'єкт декларування. І отут, колеги, якраз пропонується зробити техніко-юридичне доопрацювання, а саме додати, що таке подання може також надійти від сільського, селищного, міського голови, секретаря сільської, селищної ради і голови, заступника голови районної у місті ради районної обласної ради, в якій працює такий суб'єкт або виконує повноваження. Чому? Тому що тут редакція говорить про те, що декларації

закриваються на підставі подання керівника державного органу, а на окупованій території лише не тільки державні органи, там же ще місцеве самоврядування. Відповідно є необхідність, колеги, ще раз, в рамках техніко-юридичного доопрацювання додати, що подання відповідно від керівних осіб, якщо можна так сказати, органів місцевого самоврядування також має бути. І є також пропозиція додати, що письмове подання може бути не тільки від керівника державного органу, в якому проходить службу відповідний суб'єкт декларування, але і який уповноважений вести облік таких суб'єктів. Чому? Тому що в такий спосіб буде виконана ця норма щодо, наприклад, полонених, щодо, наприклад, посадовців місцевого самоврядування на окупованих територіях там, де з різних причин неможливим є подання від керівника, відповідно, керівної особи органу місцевого самоврядування. Ну, фактично ми просто приводимо у відповідність перелік осіб, які можуть подати таке звернення до НАЗК щодо закриття декларацій у відповідність до переліку осіб, для яких передбачені спеціальні строки подання декларацій під час війни, і для яких пропозиціями Президента передбачена відповідно можливість вилучення їх старих декларацій із публічного доступу з реєстру. Тобто, якщо дуже-дуже спробувати це спростити, то ситуація наступна.

Військові і прирівняні до них особи під час дії правового режиму воєнного стану декларації не подають. Для них передбачена відстрочка і спеціальний строк після або завершення воєнного стану, або звільнення з посади, або повернення з полону і так далі. Разом із тим, треба подбати про старі декларації цих осіб, які вже зараз в реєстрі є, і до яких відповідно немає з'явитися публічний доступ тоді, коли реєстр буде відкритий, і для цього відповідно передбачено оцей механізм вилучення декларацій із публічного доступу за поданням керівника органу або державного органу, або органу місцевого самоврядування, який відповідно, де працює такий суб'єкт або який веде облік таких суб'єктів. Такий, колеги, відповідно підхід. І передбачено також пропозиціями Президента, що після припинення або скасування воєнного стану відповідно відкритий доступ до реєстру декларацій

забезпечується в тому обсязі, в якому він фактично був забезпечений до війни. Тут ми нічого не додаємо і нічого не зменшуємо в обсязі тієї інформації, яка публічно є доступною з декларації. Нагадаю, колеги, що інформація про конкретну адресу, вона не є і ніколи не була доступною в публічній частині реєстру декларацій, в публічному інтерфейсі.

Така, колеги, перша пропозиція Президента з урахуванням техніко-юридичного і літературного доопрацювання. Чи будуть, колеги, тут питання, зауваження? Чи хтось, може, хоче по цьому висловитись чи можемо просто переходити до прийняття рішення? Колеги?

КАБАЧЕНКО В.В. Пропоную переходити до прийняття рішень.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Володимире, ви вже можете виконувати роль секретаря.

КАБАЧЕНКО В.В. Да, я із задоволенням. Я перепрошую за запізнення.

ГОЛОВУЮЧА. Прекрасно. Дякую дуже. Дякую, пане Володимире.

Отже, колеги, пропозиція пропозицію першу Президента врахувати з урахуванням... врахувати і в правій колонці є остаточна редакція, в якій техніко-юридичне і літературне доопрацювання, яке я озвучила, також є.

Отже, пропозиція врахувати першу пропозицію Президента. Да, колеги, прошу по цьому визначатись.

Радіна – за.

Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. Мошенець. Олена.

МОШЕНЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧА. Іванісов.

ІВАНІСОВ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Одарченко.

ОДАРЧЕНКО А.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ананченко.

АНАНЧЕНКО М.О. За.

ГОЛОВУЮЧА. Нікого, колеги, не пропустила?

КАБАЧЕНКО В.В. Я не почув Шинкаренко прізвища.

ГОЛОВУЮЧА. Я просто не бачу його у відеоконференції.

КАБАЧЕНКО В.В. Добре. 11 – за. Маємо рішення.

ГОЛОВУЮЧА. Маємо рішення, колеги, пропозиція врахована в цій остаточній редакції, яка є в правій колонці таблички.

Далі, колеги, наступна пропозиція Президента говорить про те, що Національне агентство з питань запобігання корупції протягом одного місяця з набрання чинності цим законом має забезпечити приведення своїх актів методичних своїх роз'яснень, методичних рекомендацій і так далі у відповідність до цього закону. А також, що НАЗК має забезпечити відкритий цілодобовий доступ до Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, відповідно до статті 47 Закону України "Про запобігання корупції" з урахуванням тих особливостей, які щойно ми з вами врахували в попередній пропозиції Президента, і зробити це потрібно не пізніше 60 днів з дня набрання чинності цим законом.

Тобто надано 60 днів для того, щоб, власне, забезпечити оцей порядок вилучення з публічного доступу старих декларацій, раніше поданих, скажімо так, декларацій тих категорій осіб, по яких має бути спеціальний режим. Нагадаю: військові, полонені, люди на окупованих територіях і так далі.

Да, колеги? Чи тут є необхідність обговорення? Тоді, колеги, пропозиція врахувати цю пропозицію Президента. Тоді, колеги, прошу голосувати по цьому.

Радіна – за.

Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧА. Іванісов.

ІВАНІСОВ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Одарченко.

ОДАРЧЕНКО А.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко.

Ананченко.

АНАНЧЕНКО М.О. За.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги. Отже, колеги, ми врахували з вами пропозиції Президента.

Прошу тепер, колеги, ми, власне, по процедурі розгляду маємо проголосувати за таблицю в цілому. А саме: щоб рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду пропозицій в наданих разом із вето Президента, підтримати пропозиції Президента і відповідно викласти закон з урахуванням пропозицій Президента в тій редакції, в якій він має бути, з урахуванням пропозицій Президента, з урахуванням нашої з вами правої колонки. Да, колеги?

_____ . Так.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді, прошу тоді за таблицю в цілому з урахуванням пропозицій Президента і рекомендацій Верховній Раді підтримати пропозиції

Президента за результатами розгляду вето. Прошу за це, колеги, також проголосувати.

Радіна – за.

Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. Мошенець. Мошенець!

Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. Кабаченко – за.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧА. Іванісов.

ІВАНІСОВ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Одарченко.

ОДАРЧЕНКО А.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко.
Ананченко.

АНАНЧЕНКО М.О. За.

ГОЛОВУЮЧА. Олена Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. Мошенець – за, так.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

КАБАЧЕНКО В.В. 11 – за. Маємо рішення.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги. Відповідно маємо рішення по вето Президента позитивно, це прекрасно, дозволю собі від себе сказати.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Супер.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, чи немає заперечень, якщо я представлятиму вето Президента на пленарному засіданні Верховної Ради?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Тільки "за".

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. З богом.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Можемо переходити до наступного пункту, колеги. Законопроект (реєстраційний номер 6233) про внесення зміни до статті 21 Закону України про Національне агентство з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів. Прості дуже пропозиції в цьому законопроекті.

Станом на зараз по закону АРМА свої дії з управління корпоративними правами має погоджувати із цілою низкою органів, зокрема із власником корпоративних прав. Особливо, звичайно... Колеги! Дякую дуже. Особливо, звичайно, це абсурдно виглядає у випадку, коли йдеться про арештовані корпоративні права підприємств, які пов'язані, дозволю собі так просторічно сказати, із москалями, із російським агресором. Разом із тим цим законопроектом пропонується також виключити норми, які передбачають погоджувальні процедури із Національним банком, у випадку, якщо йдеться про правління корпоративними правами банків із усіма рештою, перепрошую, відповідно осіб, з якими закон передбачає наразі таке погодження.

По цьому законопроекті, колеги, ми маємо зауваження від Національного банку. Я бачу, тут представники Національного банку включені в засідання комітету. Пані Катерина Рожкова на зв'язку.

Я пропоную, колеги, нашу роботу по цьому законопроекті наступним чином структурувати. Я дам слово пані Олені Думі – Голові АРМА, після цього дам слово Нацбанку і після цього відповідно перейдемо в режим обговорення. Чи нема заперечень, колеги, по такому порядку?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Заперечення відсутні.

ГОЛОВУЮЧА. Я бачу, ще присутній пан Олег Немчінов. Пане Олеже, можливо, ви... не будете брати слово? Зрозуміла, дякую дуже.

Отже, колеги, тоді передаю слово пані Олені Думі. І, пані Олено, ще раз, по-перше, вітаю вас на засіданні комітету. По-друге, користуючись нагодою, ще раз дякую за відкриття публічного доступу до реєстру арештованих активів. Чесно скажу, до останнього не вірила, приємно здивована, щаслива бути приємно здивована, тому, да, ще раз дякую. Наголошу, колеги, що обіцянка, яка прозвучала у нас на засіданні комітету, коли ми обговорювали звіт АРМА. Боже, коли це було, на початку червня, можливо, в червні місяці...

ДУМА О.О. Ні, я б зазначила, в липні це було, в липні.

ГОЛОВУЮЧА. В липні, перепрошую, боже, вже такий змитий час. Да, ця обіцянка була виконана, і це дуже приємно. Дякую за конструктивну роботу.

Отже, по законопроекту, пані Олена, будь ласка.

ДУМА О.О. Дякую.

Шановна Анастасія Олегівна, шановні члени комітету, народні депутати! Вже в продовження тематики про реєстр, я також вдячна і профільному комітету в той же час. Тому що неодноразово і ви особисто, і народні депутати піднімали це питання, це питання було і дуже важливе для суспільства. Тому я переконана, що ми будемо стримувати свої і наступні обіцянки, оскільки у нас багато роботи попереду на прозорість і на конструктивну роботу. Зокрема і законопроект 6233, який ми зараз розглядаємо, я також щиро дякую, що маємо можливість його бачити в порядку денному. Ми маємо насправді ситуацію, коли з 2021 року законопроект, який був розроблений АРМА, на жаль, не розглядався. І тим паче, це виглядає цинічно в той час, коли, як ви правильно зазначили, і вже прокоментували, в принципі, суть самого законопроекту, в той час, коли ми

маємо дуже багато арештованих активів, які насправді мають в ухвалах і рішеннях суду передати АРМА в управління, і арештовані лише 100 відсотків корпоративних прав чи статок уставному капіталі, АРМА нічого насправді не може зробити. Тому питати ворога РФ, Білорусь під час війни дозволу, що робити з цими активами. Це, перше, призводить до того, що ми насправді не зможемо виконувати свої функції та повноваження. І будемо мати ситуацію, за якою держбюджет просто не буде отримувати кошти. І управління, як це визначено законом спеціальним про АРМА, в принципі, буде неефективним. Переконана, що наша задача зробити так, щоб управління арештованими активами приносило користь державі.

Також я би добавила, що маємо сотні справ саме стосовно вирішення таких ситуацій. Також хочеться додати про те, що саме величезні активи, наприклад, такі як Моршинська, Вінницяпобутхім, Аерок, Миколаївський глиноземний, я можу продовжувати ці списки, мають в собі насправді арешт саме по корпоративним правам, і будуть заблоковані для держави.

Тому моя пропозиція підтримати ініціативу АРМА. Підтримати ваші позиції державницькі, і проголосувати даний законопроект.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Якщо можна, у мене одне уточнююче питання. Власне цей законопроект говорить про... Точніше пропонує прибрати необхідність погодження по управлінню всіма корпоративними правами і не лише тими, що пов'язані з державою-агресором.

У нас був законопроект, він власне досі є, 8184 нашої колеги Галини Янченко, який комітет вже розглянув і рекомендував до першого читання, який говорив тільки про можливість не погоджувати управління корпоративними правами у разі, якщо встановлено ухвалою суду, що вони є пов'язаними, встановлено, що такі є пов'язаними з, власне, державою-агресором.

Чи могли би ви, будь ласка, можливо, сказати трохи більше про те, які інші активи є наразі в управлінні АРМА, де заблоковано управління корпоративними правами у зв'язку з необхідністю погоджувати з власниками, але власники не є пов'язані з Російською Федерацією? І чи ви вбачаєте необхідність додавання, скажімо так, якихось запобіжників в процесі здійснення АРМА управління такими активами, як-то кажуть, замість механізму погодження із власником активів? Чи ви вважаєте, що просто доцільно прибрати це погодження і все, крапка, АРМА має сама адмініструвати подальшу процедуру?

ДУМА О.О. Переконана, що ці повноваження прямо передбачені законом. Тут іде суть тільки щодо погодження з РФ і Білоруссю. Я знаю про аналогічний законопроект 8184, але переконана, що 6233, він виписаний чітко, зрозуміло, виключає повністю частину і вирішує питання комплексно. Тому прошу підтримати саме редакцію законопроекту 6233. Також знаємо, що були зауваження у Нацбанку, ви про них сказали. Переконана, треба дивитись суть, юридичну природу управління грошовими активами і доцільність погоджень. Ми в прекрасній робочій повністю співпраці з Національним банком, так і з іншими державними органами. АРМА розміщає арештовані кошти виключно на рахунках Державного банку України.

Тому є повноваження Нацбанку, які передбачені їхнім спеціальним законом. Я не бачу доцільності щось змінювати в цій ситуації і пропоную залишити так, як це передбачено законопроектом 6233. Ніяких додаткових повноважень щодо управління грошовими коштами, наприклад, від Нацбанку не потрібно.

Щодо переліку активів, яких ви запитуєте. Насправді можемо зробити вам порівняльний аналіз і повну інформацію на ваше прохання. І будь-якому народному депутату, це не секретно, над цим ми працюємо. Активів, які пов'язані з РФ і Білоруссю, занадто багато, занадто багато, це величезні цифри.

Тому отут можу просто дати інформаційну довідку додатково. Але насправді самі великі, які я назвала, це такі монстри, які й будуть наповнювати бюджет.

Приведу вам приклад. У нас Вінницяпобутхім, це договір з Крайтекс-Сервіс, на підписання договору з яким пішло понад рік, АРМА працювала над цим. І за місяць роботи і, до речі, з моменту відкриття реєстру перший платіж уже зроблений на суму 7 мільйонів 100 тисяч гривень. Тобто надходження вже йдуть, але натомість ми вже маємо судові процеси, де власники оскаржують. Тому це буде блок, і це вже перший дзвінок, коли треба вирішувати це питання на законодавчому державницькому рівні.

Те саме ми маємо з Моршинською. Ви так само бачите це в засобах масової інформації. Питання також у площині арешту ста відсотків корпоративних прав. Питання стоїть у площині отримання концентрації, яка також буде блокувати це питання. Тому що вже розробляється проект договору на управління, там був визначений переможець, ми про це знаємо. Але насправді АРМА рухається тільки в межах відповідності до законодавства України. Якщо ми хочемо, щоби під час війни завод все-таки працював, якщо ми хочемо, щоби люди не втратили свої робочі місця, щоби виробництво йшло, нам потрібно розблокувати питання і дати можливість виробництву далі працювати, і людям не втратити свої робочі місця, а бюджету отримувати кошти.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Пані Олено, я буду дуже вдячна, якщо АРМА зможе зробити і надіслати всьому комітету цю довідку по тих активах, які передані наразі в АРМА, де йдеться про арештовані корпоративні права, з розбивкою: що з цього корпоративні права, пов'язані з Москалією, і що є корпоративні права, відповідно не пов'язані. Я думаю, що це би дуже насправді спростило дискусії в залі.

ДУМА О.О. Так. Пані Анастасія, маленьке уточнення, якщо дозволите. У нас, просто для розуміння, щоб це було зрозуміло. Ми можемо зробити таку певну таблицю, і щоб усім була зрозуміла наявна достовірна інформація. Є ухвали, рішення суддів, де арештовані 100 відсотків корправа, їх буде вибрати легко такі великі активи, по яких одразу можна дати вам звіт, аналіз, і це буде зрозуміло для аналітики. Інші активи, де, наприклад, бенефіціаром є Росія чи Білорусь, які можуть бути на 5, 7, 18, 25, 33 відсотки, їх потрібно вибирати з кожної ухвали...

ГОЛОВУЮЧА. Я зрозуміла.

ДУМА О.О. Да. Тобто оця вже інша частина, вона потребуватиме часу. Якщо ви дозволите, ми дамо одразу ті, які є 100 відсотків, а ті інші, вони будуть в процесі. Тому що виявити всіх бенефіціарів по реєстру занадто складно. Ми маємо на сьогодні в реєстрі вже більше ніж 140 тисяч записів. У відділі реєстрації замало людей. Ви знаєте, ми хочемо збільшити структуру. Всього є п'ять спеціалістів, які вносять ухвали, які надходять щодня. А вони надходять в електронному вигляді, в поштовому і автоматизованому. Тобто є проблематика з наповненням реєстру. Я завжди кажу правду так як є. Тому що є частина вже внесена, є та, яка ще в роботі. Тому ми будемо поступово це вам добавляти. Добре?

_____. Добре. А можна, будь ласка, попросити відправити цю інформаційну довідку і додаткові матеріали вже сьогодні? Тому що у нас завтра фракція на 10:30. І наразі наша позиція – це утриматись або не віддати свої голоси – за. І у нас також є чіткі аргументи. Але б я зараз не хотів ними ділитись. Хочу побачити ваші аргументи, можливо ми в чомусь помиляємось. Тому що засідання, ми знаємо, воно нескоро. Зараз ми маємо проговорити коли саме. Але сьогодні ми б хотіли вже отримати всі ці матеріали, щоб дозавтра себе підготувати.

_____ . Можна я теж питання?

_____ . І яким чином ми їх відправимо, отримаємо.

ГОЛОВУЮЧА. Ви можете це просто надіслати на комітет. І я попрошу секретаріат тоді оперативно розіслати всім членам комітету. Це взагалі не проблема.

Колеги, може є уточнюючі питання до пані Олени, чи послухаємо все-таки Нацбанк?

СЮМАР В.П. Я взагалі хотіла би про запобіжники, от як вбачає, до речі, і АРМА. Я за велику ефективність АРМА, але все-таки тут такий момент, що по суті довести точну прив'язку, що цей актив пов'язаний з Російською Федерацією чи Білоруссю державою-агресором. От які тут є запобіжники, щоб ми не мали ситуації із зловживанням ось цим правом відразу забирати в управління без погодження з власником, якщо ця ситуація не доведена судом.

_____ . *(Не чути)*

ДУМА О.О. Вона вказується в рішенні суду. Це перше.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, треба зам'ютити вам, Анатолій Петрович. Дякую дуже.

Да, пані Олена, будь ласка.

СЮМАР В.П. Остаточо... Я перепрошую, тобто до кінця судового цього... воно не потрапляє до судового розгляду, правильно, до судового процесу?

ДУМА О.О. АРМА отримує рішення суду, в якому зазначено, хто є власник, кількість акцій і кому вони належать. Якщо там Російська Федерація, в рішенні суду вказується.

СЮМАР В.П. Тобто не до кінця судового оскарження, правильно, я розумію, просто перша судова інстанція, бо є апеляції?

ДУМА О.О. Арештоване майно уже передається АРМА за остаточним рішенням суду – ухвали, де написано таке-то майно, корправа, скільки відсотків і скільки кому належить. В дужках зазначається власник, наприклад, така-то країна, фізична особа, юридична особа така-то країна. Це зазначається в рішенні суду. Мало того, після того ми є маємо рішення ВАКС, який це підтверджує, наприклад, в подальшому. Це зазначається в рішенні суду. АРМА ніколи не визначає, не має повноважень щодо визначення приналежності чи неприналежності визначення бенефіціара.

СЮМАР В.П. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Вікторія, перепрошую, не чутно.

СЮМАР В.П. Я кажу, це зрозуміло, що АРМА не визначає, я маю на увазі чи до рішення аж Верховного Суду до кінця всіх судових процесів чи першу інстанцію?

ТКАЧЕНКО О.М. Можна я поясню? Можна?

ГОЛОВУЮЧА. Дуже коротко, Олександр, перепрошую. Вікторія, тут питання просто в тому, що АРМА ж активи передаються на підставі ухвали суду про арешт активів. Якщо ідеться про конфіскацію активів за результатом вироком суду, то це, звичайно, інша історія. Але АРМА арештовані активи

отримує, і цей арешт активів може відбуватися взагалі ще до, навіть до передачі справи в суд для розгляду по суті. В тому ж є...

СЮМАР В.П. Тобто інструменти від зловживань - це тільки ось судове рішення про арешт активів, це єдиний фактичний інструмент у нас.

ДУМА О.О. Пані Вікторія, добавлю, з вашого дозволу. Право власності, воно ж підтверджується витягами з реєстрів при належності громадянства фізичної особи і так далі. Це все є вже матеріалами того судового рішення, на підставі якого встановлено така-то частка належить такому-то громадянину.

СЮМАР В.П. Почула. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Олександр Ткаченко тримав руку. Олександр, будь ласка.

ТКАЧЕНКО О.М. Вже все пояснили.

ГОЛОВУЮЧА. Гарзд, колеги, давайте все-таки послухаємо Національний банк, пані Катерина Рожкова. Пані Катерино.

РОЖКОВА К.В. Вітаю. Дуже дякую.

У нас було... Насправді ми підтримуємо концептуально законопроект, але в нас застереження, оскільки в АРМА передаються не тільки ж грошові кошти, але і корпоративні права. І коли ми говоримо про корпоративні права фінансових установ, то там є особливості щодо їх управління. Тому ми просили і в нашому листі, і зараз наполягаємо 21 статтю розширити певними балансуючими нормами, які би передбачали, що, перше, управителі, яких обирає АРМА, враховували вимоги законодавства, яке регламентує діяльність банківських та інших не банківських, фінансових установ. Обов'язок АРМА

перевіряти відповідність управителів на відповідність критеріям, які встановлені Національним банком до керівників фінансових установ, погодження з Нацбанком потенційного переможця конкурсу, а також забезпечення права Національного банку вимагати зміни управителя, якщо він неефективно управляє фінансовою установою.

Крім цього, ми пропонуємо наділити АРМА повноваженнями залучати експертів, спеціалістів органів державної влади для розгляду питань, які належать до компетенції АРМА та консультацій, оскільки, ще раз повторюся, фінансова сфера – це не тільки активи, це ще і зобов'язання. Тобто компанії, які належать до фінансової сфери поруч з тим, що вони мають якісь активи, грошові кошти, вони ще мають і зобов'язання. І тому це дуже важливо для того, аби забезпечити баланс, не допустити якихось негативних фінансових речей. Тому ми просили би дуже це врахувати. Разом з тим ми розуміємо, що закон треба приймати і, можливо, ці питання детальніше можна було би опрацювати в комітеті перед другим читанням. Якщо так, тоді, можливо, десь додати в наших пропозиціях. Тобто в наших пропозиціях, по суті, ми це викладати, просили би це врахувати.

В мене поки що все. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Катерино.

Да, пані Олено, будь ласка.

ДУМА О.О. Дякую, Анастасія Олегівна. Я прокоментую. Я дякую пані Катерині за такі слухні і доцільні пропозиції, зауваження. І якщо дозволите, прокоментую.

Стосовно, перше – обов'язкових перевірок управителів. Це питання вже врегульовано, у нас є Постанова уряду номер 351, згідно якої АРМА має всі належні повноваження, функції щодо здійснення виїзних перевірок, камеральних перевірок, там робочих груп, залучення експертів. Ми можемо тільки додатково доопрацювати, вдосконалити дану постанову, бо цей

порядок вже врегульований є, і ми, як ви бачите, ефективність управління наразі дуже активізували. Не буду на цьому зупинятися, сподіваюся, що всі знають і розуміють, як працює АРМА в цьому напрямку.

Щодо визначення переможця за результатами конкурсу, прекрасна ідея. Але є 719 Постанова уряду і 558, це щодо реалізації активів, якщо рішення чи ухвала суду щодо реалізації активу, то вона вже встановлена. І наразі вже здійснена записка на Секретаріат Кабінету Міністрів України щодо її затвердження, оскільки було доопрацьовано з Мінекономіки, з Prozorro і так далі. Якщо ми говоримо про те, що реалізація активів буде здійснюватися за правилами Prozorro, як це передбачає Угода України – ЄС відповідно до статті 148, і там уже передбачені конкурентоспроможні і всі прозорі процедури, – то втручання тут іншого центрального органу виконавчої влади вже, в принципі, виходить за межі повноважень даного Закону про публічні державні закупівлі. Стосовно...

РОЖКОВА К.В. Пані Олена, можна зразу? Я перепрошую, я не про продаж, я про затвердження...

ДУМА О.О. Чудово, добре, да, дякую вам. Тепер щодо управління: у нас уже розроблений порядок відбору управителів, який наразі знаходиться на погодженні в Мінекономіки. Був надісланий Міністерству юстиції. До нього було висловлено зауваження, що це не може бути нормативно-правовим актом і наразі здійснюється затвердження внутрішнім наказом, і оголошення здійснено на сайті. Тому тут виключно йде дискреція і повноваження центрального органу виконавчої влади спеціальним статусом конкретно АРМА.

Наразі, якщо є бажання Нацбанку в цьому приймати участь, ми можемо з вами це обговорити конкретно у даному порядку, але точно не трогати законодавчий акт, який це питання не врегулює. В Законі про АРМА сказано, що відбір управителів здійснюється у відповідності до Закону про

державні публічні закупівлі (крапка), який ми наразі розробили, узгоджуємо і будемо затверджувати.

І стосовно залучення експертів, пані Катерино, це справді підтримується. Я, до речі, хочу проінформувати всіх, що саме позитивна, плідна співпраця з Нацбанком вже на минулому тижні дала дуже позитивний результат. Як показала практика, що раніше чомусь були здійсненні відповідні заяви до правоохоронних органів. Мною і моєю командою, спеціалістами, було виявлено, що деякі арештовані кошти, наприклад, знаходилися на рахунках в комерційних банках. І тільки після того, коли ми звернулися на Національний банк, зініціювали відповідну перевірку. Щоб ви розуміли, мільярд 800 тисяч гривень було перераховано і списано. Це свідчить лише про плідну і доцільну співпрацю з Нацбанком, що ми і будемо продовжувати в робочому порядку. Вся нормативно-правова база для цього існує. Тому залучити експертів ми зможемо на своєму рівні. Я відповіла на всі запитання.

РОЖКОВА К.В. Пані Олена, дуже вам дякую.

І все ж таки, я повертаюсь до призначення управителів. Закон "Про банки і банківську діяльність", про діяльність небанківських фінансових установ чітко засвідчують обов'язок і право Національного банку погоджувати керівництво цих установ. В даному випадку управителі, яких ви будете обирати на конкурсі, вони будуть керівниками. І тому, чому ми пропонуємо передбачити в законі, по-перше, дотримання критеріїв відповідності, які є в профільному законодавстві, а, по-друге, погодження з Національним банком? Тому що згідно інших законів, Національний банк може їх не погодити.

І тоді у вас установи, які будуть у вашому віданні, фактично будуть без управління. Тому ми би все ж таки наполягали на цій короткій правці. Ми можемо з вами це опрацювати окремо і це важливо, щоб не створювати колізію в законодавстві, коли один орган виконавчої влади призначить керівника установи, а інший орган, який є регулятором цих установ, це призначення

скасує. Тому ще раз пропоную подивитися на цю норму і ми готові долучитися до її опрацювання в період другого читання.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, пані Катерина.

Олександр Ткаченко тримає руку. Колеги, дайте, будь ласка, знати... Секундочку, Олександрє. Дайте, будь ласка, знати чи ще в когось із членів комітету будуть питання по цьому.

МОШЕНЕЦЬ О.В. Я можу прокоментувати.

ГОЛОВУЮЧА. Якщо можна, пан Олександр тримає руку, а потім дам вам ще, пані Олена.

Олександрє, будь ласка.

ТКАЧЕНКО О.М. Дякую.

Стосовно обміном думок, я гадаю, що це все одно буде відбуватися під час підготовки законопроекту до другого читання, тому я взагалі не бачу сенсу зараз це обговорювати, тому що ми знову ж повернемося до цього, коли буде друге читання. Ми наразі не зможемо, у нас немає законодавчої можливості прям одразу додати це все і це все обговорити зараз. Ще у мене буде пропозиція стосовно частини першої статті 116 Регламенту додати у висновок комітету, тому що з урахуванням того, я бачу, буде така жвава дискусія стосовно того, що треба додати і зі сторони Нацбанку, і зі сторони АРМА, і щоб ми мали можливість, якщо це буде потрібно комплексно вносити зміни і в інші статті закону. Тому я пропоную додати у висновок комітету частину першу статті 116 Регламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Пані Олена, ви щось хотіли додати.

МОШЕНЕЦЬ О.В. Дякую дуже. Слушні пропозиції були щойно і на попереднє запитання. Я все-таки наполягаю на тому, щоб редакція залишилася ця, яка внесена, і ми не пішли зараз в обговорення, затягування процесу ще на пів року, оскільки насправді закон державницький і дуже важливий.

Друге, ми готові відпрацювати це в робочому порядку в тому нормативно-правовому підзаконному акті, про який я сказала. Основне, є чітко визначені законом про АРМА повноваження АРМА – управління здійснюється АРМА. Тут також важливо зазначити, що всі законодавчі і необхідні процедури, які потрібно здійснювати в разі додаткового регулювання, наприклад, страхування активу здійснюється. І знову ж таки повернемося до того, що є спеціальний Закон "Про банки і банківську діяльність" і про Національний банк, які чітко визначають можливість функцій контролю Нацбанку вже далі над сферою, яка піднімається. Тому я пропоную... Конструктивно ми зможемо з Нацбанком врегулювати це в підзаконних, щоб не затягувати час і прошу підтримати законопроект 6233.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, по цьому законопроекті, прослухавши всю дискусію, спробую наступним чином підсумувати і наступне запропонувати. Я думаю, що є сенс рекомендувати Верховній Раді цей законопроект ухвалити в першому читанні з пропозиціями по 116 статті... із можливістю внесення пропозицій по 116 статті Регламенту для того, щоб, тут важливо просто окреслювати чого саме будуть стосуватися наші статті по 116-й для того, щоб доопрацювати механізм управління корпоративними правами банків інших відповідно фінансових установ. Я, в принципі, розумію і сприймаю ті зауваження, про які говорить Національний банк. Разом з тим, колеги, я розумію і АРМА також, адже процедура вибору управителя, яку АРМА проводить, а потім Національний банк говорить, перепрошую, ні, починайте спочатку. Ну, чесно кажучи, це не виглядає як робоча процедура, а це виглядає як процедура, яка може тривати безкінечно, в принципі, чого би нам хотілося

уникнути. Тому, колеги, я думаю, що нам все-таки буде на друге читання доопрацьовувати цю процедуру, яка, з одного боку, має бути все-таки робочою, щоб АРМА могла оперативно проводити, власне, процедури, знаходити управителя. По-друге, щоб не було хвилювань в Національного банку щодо отримання законодавства, власне, яке стосується діяльності банків і щоб відповідно була забезпечена можливість для Національного банку виконувати свої функції регулятора.

Тому, колеги, щоб цей механізм доопрацювати, мені здається, нам потрібна буде можливість внесення змін по частині першій статті 116 Регламенту.

З урахуванням сказаного, колеги, оскільки не бачу більше рук і пропозицій від членів комітету, буду пропонувати відповідно законопроект, рекомендувати Верховній Раді за результатами розгляду законопроект ухвалити в першому читанні з можливістю змін по 116 статті Регламенту, в частині першій 116 статті. Чи будуть, колеги, додаткові коментарі, пропозиції від членів комітету?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Відсутні.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді, колеги, проект рішення я озвучила, прошу тоді по цьому проекту рішення і визначатися. Да, колеги?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Так.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді прошу визначатися.

Радіна – за.

Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧА. Іванісов.

Одарченко.

ОДАРЧЕНКО А.М. Утримався.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар.

Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко.

ШИНКАРЕНКО І.А. За.

ІВАНІСОВ Р.В. Іванісов – за. Я вибачаюсь, зі зв'язком...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, Романе.

Шинкаренко.

ШИНКАРЕНКО І.А. За.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ананченко.

Ми маємо рішення, да, Володимире?

КАБАЧЕНКО В.В. Так, маємо рішення.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже. Колеги, дякую дуже за участь...

КАБАЧЕНКО В.В. 9 – за.

ГОЛОВУЮЧА. ... і представникам АРМА, і представникам Національного банку. Нам перед другим читанням однозначно, точніше, після першого читання треба буде провести окрему робочу нараду, де відповідно ми в робочому режимі всі питання опрацюємо і, я сподіваємося, прийдемо до одного конструктивного знаменника. Гаразд, колеги?

_____. Да. Пані Олена, а до котрої години ви встигнете відправити матеріали?

ДУМА О.О. Зараз протягом двох годин все вам відправимо.

_____. Супер. Клас. Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже. Дякую.

Колеги, можемо рухатися тоді далі. В нас є низка законопроектів, які ми маємо розглянути в порядку антикорупційної експертизи. У мене просто було кілька запитів від колег щодо того, щоб першими розглянути законопроекти, де вони є авторами.

Я бачу, що присутня пані Ольга Василевська-Смаглюк...

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Так, Анастасія, я тут.

ГОЛОВУЮЧА. Присутній Дмитро Кисилевський і присутня пані Оксана Дмитрієва. Оксана, ви тут? Поки не бачу. Пане Дмитре, якщо ви не проти, тоді спочатку дамо слово пані Василевській-Смаглюк.

ДМИТРИЄВА О.О. Пані Анастасія, я теж присутня. Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧА. Зачекайте, зачекайте секундочку. Я ще маю комітету сказати про який законопроект ідеться. Ви знаєте, законопроект (реєстраційний номер 9422) про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення державного регулювання ринків фінансових послуг. По цьому законопроекту запропоновано визнати його таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства із зауваженнями. Разом з тим, колеги, маю звернути вашу увагу, що надійшли до нас декілька листів від асоціацій, фінансових установ... Зараз, колеги, скажу від кого саме. Перепрошую, відкриваю документ. Зараз. Отже, колеги. надійшло... Перепрошую, не відкривається гугл-документ. Надішли до нас, колеги, листи від Асоціацій інформаційно-фінансового бізнесу і Об'єднання учасників фінансового ринку щодо того, що запропонована в законопроекті новація щодо виведення нормативно-правових актів Національного банку з-під законодавства, що регламентує порядок проведення, власне, регуляторних

нормативно-правових актів може містити в собі корупційні ризики. Може містити в собі корупційні ризики.

Відповідно я попрошу пані Ольгу Василевську-Смаглюк як автора законопроекту прокоментувати це. Пані Ольга, будь ласка.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Добрий день, шановні колеги. Дякую, що надали слово. Я розумію стурбованість учасників ринку, втім хотіла би розказати, що насправді відбувається з регуляторними актами національних... *(Не чути)*

Є ряд дурних, прямо-таки дурних коментарів, і дуже схожість із поправочним спамом у Верховній Раді з єдиною тільки різницею, що на комітеті кожна поправка, яка стосується поправочного спаму, може бути відхилена на відміну від Національного банку, який мусить прокоментувати повністю всі пропозиції. І всі зауваження і пропозиції щодо проекту регуляторного акта та відповідного аналізу регуляторного впливу, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду розробником цього проекту. І за результатами цього розгляду розробник проекту регуляторного акта повністю чи частково враховує одержані зауваження і пропозиції, або мотивовано їх відхиляє.

Тобто навіть на очевидно дурнуваті коментарі доводиться витратити час і мотивувати їхнє відхилення. Декілька прикладів наведу щодо таких коментарів. Наприклад, пункт 63.1 пропонується видалити, умовно, і ти мусиш відповідати аргументовано, чому ні. Чи яка мета такого уточнення? І ти теж мусиш кожне уточнення коментувати і аргументувати.

Як приклад, тільки от три постанови Національного банку. Постанова правління НБУ від 01.02.2021 № 12 "Про затвердження Положення про застосування Національним банком України заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських послуг". Процедура прийняття цього акта тривала 9 місяців, було отримано близько 500 пропозицій учасників ринку. Або інша Постанова Національного банку №153

отримала 1 тисячу пропозицій учасників ринку, і процедура прийняття акта через це затрималась також на 9 місяців. Або, наприклад, Постанова №22 отримала 400 пропозицій учасників ринку, і теж процедура ухвалення тривала близько 7 місяців. Ми в своєму законопроекті 9422 пропонуємо радитись з учасниками ринку тільки щодо якихось доленосних актів, а не будь-яких навіть технічних. Тому що процедура затягується, і це може впливати і на фінансову стабільність і на учасників ринку, в тому числі, не на їхню користь, а тільки через те, що діє отакий от поправочний спам у Національному банку.

Тому прошу врахувати це в вашій також роботі і у вашому рішенні.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Ольго, у мене одне питання. Я думаю, що моє припущення таке, що побоювання учасників ринку в тому, що якщо акти Нацбанку не проходитимуть процедуру по Закону про регуляторну політику, то відповідно, в принципі, не буде можливості для учасників ринку, скажімо так, надати свої коментарі щодо "підзаконки", яку розробляє Нацбанк. Чи це так, чи не так? Якщо не так, то чому?

РОЖКОВА К.В. Дозвольте мені, пані Анастасія, прокоментувати це?

ГОЛОВУЮЧА. Да, будь ласка, пані Катерина.

РОЖКОВА К.В. Дуже дякую вам.

Дивіться, ми маємо досвід. До речі, вся наша нормативно-правова база, яка стосується регулювання банківського сектору, вона виведена з-під Закону про "регуляторку". Але, тим не менш, всі ключові нормативно-правові акти ми обговорюємо з банківським сектором.

ГОЛОВУЮЧА. З власної ініціативи? Я перепрошую.

РОЖКОВА К.В. Так, звичайно.

ГОЛОВУЮЧА. Не тому що вас до цього зобов'язує якась "нормативка", а тому що ви так робите.

РОЖКОВА К.В. Да, ми так робимо. Тому що в іншому випадку, я вам скажу відверто, нам буде складно далі імплементувати цю "нормативку". Тому ми це робимо з банками. Хоча закон цього не вимагає. Більше того, ми публікуємо і інформуємо банки наперед, які нормативно-правові акти ми плануємо розробляти.

ГОЛОВУЮЧА. Я перепрошую, що перебиваю. Тільки банки? Бо якраз зауваження в листах, які ми отримали, воно було про участь небанківських фінансових установ.

РОЖКОВА К.В. Я зараз кажу саме про банки через те, що наша діяльність по нормотворчості, по регулюванню банків не підпадає під закон. Тобто я хочу сказати, що навіть без закону ключові нормативно-правові акти, ключові норми, наші плани ми оголошуємо ринку, ми обговорюємо основні елементи, ми розраховуємо разом з ринком вплив, який може бути на ринок, і далі вже для того, щоб не порушити фінансову стабільність, домовляємося з ринком як ми це будемо імплементувати. Тому після того як, я сподіваюся, регулювання по небанківських фінансових установах буде також виведене з-під дії Закону про регуляторну політику, ми продовжимо працювати з небанківськими фінансовими установами так як і з банками, обговорюючи це. Але це дозволить нам, як пані Ольга правильно замітила, позбутися цього трошки такого спау поправочного, тому що іноді оце затягування, просто воно приводить до втрати фізичних трудових ресурсів. Але іноді воно, дійсно, призводить до того, що ті чи інші нормативно-правові акти не можуть бути прийняті і імплементовані в ті терміни, коли це повинно бути зроблене. І це

все потім дуже сильно ускладнює життя і нам, і життя і не банкам, тому що у нас є ще зобов'язання по європейській директиві. І там кожного разу будуть додаватися чіткі терміни, коли і що ми маємо імплементувати у відповідності до вимог європейського законодавства. І тоді це може насправді дуже сильно нам нашкодити на цьому шляху і по виконанню наших зобов'язань по всіх наших угодах з Єврокомісією.

ГОЛОВУЮЧА. Гарзд. Я почула. Перепрошую, що зупиняю, у нас просто ще багато законопроектів в порядку антикорупційної експертизи.

Колеги, чи хоче хтось із членів комітету висловитися по цьому? Тоді у мене пропозиція по цьому законопроекту наступна. Визнати законопроект таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства із зауваженнями і зауваження надати відповідно наступні. Для того, щоб зняти побоювання учасників ринку небанківських фінансових установ, передбачити все-таки замість проекту, передбаченого Законом про регуляторну політику, передбачити все-таки необхідність оприлюднення проектів актів і надання певного строку для надання пропозицій зацікавленими учасниками ринку.

Побоювання учасників ринку яке? Що вони не будуть знати, що ви готуєте і що в них не буде часу дати пропозиції. Якщо ви замість процедури про регуляторну політику при доопрацюванні до другого читання в профільному комітеті, тут, безумовно, профільний комітет є експертом, ми не є. Але якщо при доопрацюванні передбачити механізм, який зафіксує все-таки обов'язок оприлюднювати і давати певний час на коментарі, визначити який час буде працювати з урахуванням того, що ви сказали про європейські директиви, то, мені здається, це зніме побоювання і спростить, в принципі, і проходження законопроекту також. Такі я можу запропонувати зауваження.

РОЖКОВА К.В. Дякую, пані Анастасія. Ми доопрацюємо до другого читання. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, чи будуть додаткові пропозиції від членів комітету по цьому? Немає. Тоді, колеги, пропозиція визначатися по тому проекту рішення, який озвучила, визнати законопроект таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства із зауваженнями, які знову ж таки щойно озвучила. Да, можемо визначатися? Прошу тоді.

Радіна – за.

Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. Мошенець – за.

ГОЛОВУЮЧА. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧА. Іванісов.

Одарченко.

ОДАРЧЕНКО А.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар.

Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко.

ШИНКАРЕНКО І.А. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ананченко.

Ухвалено рішення, да, пане Володимире?

КАБАЧЕНКО В.В. Так, 9 – за. Рішення маємо.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги з Національного банку, дякую дуже.

Ми ж рухаємося далі в порядку антикорупційної експертизи

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Дмитро Кисилевський давайте заслухаємо по черзі.

ГОЛОВУЮЧА. ...*(Не чути)* і Оксана Дмитрієва. Колеги, в мене пропозиція, якщо можна, спочатку з Оксаною Дмитрієвою по законопроекті 9558. Він у нас і раніше по порядку денному, і мені здається тут, дозволю собі сказати, коротше питання. А потім з паном Дмитром. Гарзд? Немає заперечень? Пане Дмитро, не заперечуєте?

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Всі ж джентельмени.

(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧА. *(Не чути)* Володимир знає як повернути... поставити питання так, щоб отримати потрібну відповідь. гаразд, колеги, по законопроекту 9558. Насправді одне питання до цього законопроекту. В нас проект рішення визнати його таким, що містить корупційні ризики в двох фактично нормах, не весь законопроект, а дві і ці дві норми наступні. Перше. Пропонується створити новий орган в системі, скажімо так, адміністрування трансплантації – національний трансплантологічний комітет, до повноважень якого віднести серед іншого також і розгляд скарг медичних установ щодо присвоєння статусу екстреності трансплантації реципієнта. Діяльність цього органу, його процедури якісь або правові наслідки ухвалення ним рішень не описані в законі відповідно складається враження, що йдеться фактично про надання певних дискреційних повноважень трансплантологічному комітету щодо фактично можливості рішенням цього трансплантологічного комітету рухати пацієнтів в черзі на трансплантацію. Незрозуміло, да. Є певна черга, яка має формуватися автоматично, бо на початку цієї черги мають, безумовно, перебувати пацієнти, ситуація яких є екстреною. Але складається враження, що цей трансплантологічний комітет якраз може на власний розсуд за скаргами закладів охорони здоров'я фактично на початок черги рухати інших пацієнтів. Процедури, критеріїв, в принципі, будь-чого щодо роботи цього центру в законі немає. Перепрошую, щодо роботи цього комітету в законі немає, бо тут, в принципі, одне, якщо я не помиляюсь, речення додається в закон, в якому йдеться про те, що трансплантологічний комітет створюється і це його повноваження. Тому, да, тут може йтися про дискреції і відповідно, якщо така дискреція є, то це, звичайно, корупційний ризик. І ще одне питання до цього законопроекту про ймовірне надання привілеїв пацієнтам певних закладів охорони здоров'я. Ідеться про що? Про те, що якщо, як би так коротко пояснити, якщо пацієнт перебуває в органі охорони здоров'я, який одночасно здійснює і вилучення анатомічних матеріалів, тобто фактично отримання донорського матеріалу, і трансплантацію, то пошук та встановлення пари донор–реципієнт здійснюється хоча б в інформаційній системі трансплантації

органів, але серед реципієнтів, які перебувають у цьому закладі охорони здоров'я. Як я це читаю, поправте мене, пані Оксана, якщо я помиляюся, що ситуація наступна.

Є, наприклад, центр трансплантології в місті Х, там з'являється донорська нирка, наприклад. Центр трансплантології здійснює і вилучення нирки, і відповідно трансплантацію нирки. І в такому випадку цей центр має можливість у першу чергу шукати реципієнтів у цьому центрі, а реципієнт, який знаходиться в іншому місті, в іншому госпіталі фактично в такий спосіб є невинувато дискримінованим, якщо можна так сформулювати. І такий підхід, він, в принципі, виглядає так, що дещо нівелює ідею автоматизованого обліку і відповідно автоматизованого розподілу з урахуванням екстреності і так далі донорських органів, коли вони з'являються.

Отак, якщо коротко, я сподіваюся, мені вдалося просто пояснити. Я, звичайно, не є лікарем, тому перепрошую, якщо десь я помилилася в термінології.

Буду вдячна, пані Оксана, якщо ви конкретно по цих двох пунктах якраз і прокоментуєте. І якщо можна, почніть, будь ласка, з трансплантологічного комітету, бо тут якраз питання дискреції, неврегульованості і процедури, і повноважень органу, воно, скажімо так, більш... воно в першу чергу є предметом антикорупційної експертизи в нашому комітеті. Будь ласка.

ДМИТРИЄВА О.О. Добре. Дякую всім, дякую за запрошення і за те, що можу висловитися з цього приводу. Колеги, спершу хочу подякувати, що ще чотири роки тому, в 19-му році завдяки нам ми з вами запустили трансплантацію в нашій країні. Вона дійсно в нас працює.

Ми маємо розуміти, що за чотири роки ми жодного разу не змінювали наш законопроект, а лише додаємо те, що ми бачимо за цей пілотний проект стосовно трансплантації, що треба відкоригувати в ньому, щоб чітко покращити цю систему. Ось саме цей Національний трансплантологічний комітет, до якого у нас виникають питання.

По-перше, хочу сказати, що такі комітети є в самих розвинутих країнах світу – це і Америка і Іспанія – це країни, які лідирують по трансплантаціям, які задають темп в трансплантації і вони мають бути. Саме головне, що є ще Євротрансплант, який теж вимагає, щоб в країнах, які мають трансплантації був теж трансплантаційний комітет. Що це таке? Це *(нерозбірливо)*... новий орган, який ми створюємо. Він не бере кошти з бюджету. І це дорадчий колегіальний орган, який займається лише розглядом інформації про серйозні якісь там випадки, про серйозні несприятливі реакції та про підозри щодо таких реакцій. Бо ви ж розумієте, що трансплантація поки що у нас відбудовується, і виникає дуже багато питань, скарг або звернень лікарень щодо визначення, наприклад, статусу екстреності. Саме про те, що ви зараз сказали, пані Анастасія. Там про придатність анатомічних матеріалів, тобто для трансплантації. І на практиці можуть виникати дуже багато питань, які необхідно також буде вирішувати. Цей колегіальний такий орган, він буде також діяти як саме і колегія при Міністерстві охорони здоров'я. Тобто він лише розглядає. Він має бути консультативним дорадчим органом.

Про положення про Національний трансплантологічний комітет затверджується Міністерством охорони здоров'я. Його діяльність розписується теж Міністерством охорони здоров'я так само як і колегія Міністерства охорони здоров'я. Ми проектом закону передбачаємо лише затвердження на рівні Постанови Кабінету Міністрів України про проведення перевірок. Тобто інформацію про оці випадки в період дії, які можуть бути. Як правильно в черзі має розподілятися. Лише єдина інформаційна система може розподіляти пацієнтів. Не вручну це відбувається.

Для чого потрібен ще колегіальний орган, цей комітет? Саме для того, що у нас дійсно виникають такі питання, екстреність пацієнтів. Як вона відбувається? Лікарські питання. Про, знову ж таки про те, що які органи? Дуже багато буває таких питань, що, наприклад, кажуть, цей орган не придатний і комітет трансплант-координації, він не може цим займатися, бо так не лікарі знаходяться. А лише лікарі на своєму рівні можуть прописувати

ті показники, які мають бути для визначення придатний орган чи непридатний, який пацієнт має отримати статус... *(Не чути)* стояти в черзі, теж вирішують лікарі. Тобто ми з вами також не можемо це вирішити. Тобто цей комітет, як і наглядові ради при лікарнях, як і колегія при МОЗ, тобто він лише дорадчий.

Що стосується питання передачі, наприклад, нирки, як ви привели приклад, то у нас було засідання РНБО, на якому проговорювались питання з приводу того, що ми маємо розуміти, що не кількість трансплантацій має бути, а скільки пацієнтів потім виживає, після трансплантації. І саме гарні показники, коли в лікарні, там, де були вилучені органи, там і проводилась трансплантація, і оці пацієнти мають самі кращі показники лікування. Але все ж таки система вибирає пацієнта. Тобто все одно в кожній лікарні є перелік пацієнтів, які стоять на трансплантацію, які мають отримати цю трансплантацію. І трансплант-координатори роблять пошук цих пацієнтів, донора-реципієнта. Тобто це теж робиться не в ручну, не в ручному режимі.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги, чи будуть в когось ще питання по цьому законопроекті? Дивіться, якщо можна, я задам питання і Анатолій Петрович потім.

ДМИТРИЄВА О.О. Так-так.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Дивіться, пані Оксана, ми ж тут ніхто не медики і відповідно ми, в принципі, не вирішуємо і не можемо оскаржувати рішення медичне, чи потрібен трансплантологічний комітет чи не потрібен. Ключове питання в мене принаймні в наступному, що якщо цей комітет потрібен і він створюється, то на рівні закону неврегульована його діяльність. І читається з того, що написано в законі, справді як корупційний ризик щодо можливості комітету вирішувати як і хто буде посуватися чи не посуватися в черзі на трансплантацію. І тут питання навіть не тільки у висновку нашого комітету.

Тут питання в тому, що це може бути так і людьми сприйнято, як фактично створення або можливість для створення торгу на найдорожчому – на житті. Тому якби на рівні закону було написано, що комітет ухвалює рішення таке-то – воно дорадче, ухвалює таке-то рішення за таких-то обставин – воно не дорадче. Розумієте, якби ця процедура на рівні закону була, то не виникало би питання в дискреції, коли...

ДМИТРИЄВА О.О. Так у нас і колегія, і наглядові ради по такому же принципу встановлюють, там не прописується. У нас і в законі чітко прописано, що лише ЄДІСТ має врегульовувати питання, кому вилучається цей орган, а ніяка колегія, ніякий комітет не може цього вирішувати, вони можуть займатися ще спірними питаннями з приводу органів, з приводу екстреності пацієнта і все, вони не можуть рухати чергу ніяким чином.

ГОЛОВУЮЧА. Як зараз прописаний закон те, про що ви говорите, не читається. Читається, що вони вирішують скарги щодо екстрених випадків, правильно. Який правовий наслідок вирішення скарги про екстрені випадки: посування в черзі, рекомендація, ще щось? Це з того, що написано одне речення в законі, незрозуміло і не читається. Як би ви на друге читання, наприклад, дописали, що правовий наслідок такий-то, процедура така-то, це би тоді інакше сприймалося і викликало би менше питань. Якщо ви просто говорите, що це все вирішиться на рівні "підзаконки", на рівні Міноборони, то сприйматися буде так, наче питання про створення чи не створення, я перепрошую за прямоту, але корупційної схеми, воно просто не вирішиться на рівні закону, вони вирішаться на рівні МОЗ. І це, скажімо так, нехороший посил. Хороший посил – це просто прописати норму так, щоб оцих питань, які я задаю, щоб їх не виникало, щоб не треба було пояснювати, що, ні, вони не можуть, а щоб просто було написано: можуть – критерії такі-то, не можуть – так-то, якщо можуть, то правові наслідки такі-то. Розумієте, бо тут зараз... Це не виписано на рівні закону, воно читається як дискреція, як правова

невизначеність, а ми такі речі по методології, просто, антикорупційної експертизи, пишемо, що включає корупційні ризики.

ДМИТРИЄВА О.О. Добре. Якщо можна, то я долучусь до когось з вас, щоб краще цю норму прописати, щоб вона правильно читалася і все. Мені головне, щоб воно працювало.

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, будь ласка.

_____ . Мікрофон.

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, мікрофон.

БУРМІЧ А.П. І в цьому законопроекті прописано таким чином, що держава сприяє. А чому... Це означає, якщо перевести, то держава усувається від будь-якого впливу чи контролю над роботою комітету і таке інше. Я вважаю, що це теж несе в собі ризики, якщо накласти ті, які сказала Анастасія Олегівна, та плюс ще відсунути державу від цього всього, тоді отримується взагалі ніхто, нічого, нікого не контролює в цьому важливому питанні. Тому... І тут я бачу, що державу не можна відсовувати повністю від контролю над таким важливим органом, який пропонується створити.

Дякую.

ДМИТРИЄВА О.О. Дякую.

Пане Анатолію, в нас саме держава опікується питанням трансплантації і міністерство, і для того і створюються всі державні органи, щоб саме опікуватися цим питанням. Добре і це будемо враховувати. Дякую.

БУРМІЧ А.П. Я це все зрозумів. А навіщо тоді ви в законі написали про те, що держава сприяє? Не треба було, тому що вже отримується, що в одних

законх буде держава контролювати, а у вашому законопроекті вона сприяє, розумієте. І можна...

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, з усією повагою, не напише. Що сприяє, а скаже, що держава самоусунулась і...

ДМИТРИЄВА О.О. Да, не сприяє.

ГОЛОВУЮЧА. *(Не чути)*

БУРМІЧ А.П. Так, сприяє – це те, що... Дивіться, хто розшифрує, що таке сприяння? Треба, що контролює, приймає участь, а не сприяє. Сприяє – це таке слово... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, ми будемо сприяти і контролювати. Але я переконана, що це питання профільний комітет доопрацює. Колеги, по цьому законопроекту, що будуть якісь питання чи коментарі?

_____. Ні. Пані Анастасія, я погоджуюсь з вашими словами. Якщо дивитись на методологію, оцінку корупційних ризиків. Якщо сухо прямо дивитись, то ті терміни, які застосовані сьогодні в проекті закону, вони не відповідають методології, ми до другого читання поправимо, але ідея абсолютно правильна, гарна.

Тому я все-таки прихильник того, що ми на цьому етапі залишаємо проект рішення комітету таким, яким він був, і просто доопрацьовуємо це до другого читання. Аргументи всі правильні, маємо це підтримувати.

ДМИТРИЄВА О.О. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Так, колеги, тоді є пропозиція наступна. Законопроект визнати таким, що містить корупційні ризики в одній конкретній нормі. Ми можемо зафіксувати, що загалом комітет підтримує необхідність вдосконалення...

_____. Звісно, конечно.

ГОЛОВУЮЧА. ...на трансплантології. Разом із тим в одній конкретній нормі є корупційні ризики, а саме: щодо відсутності процедури і порядку роботи для Національного трансплантологічного центру, за яким за відсутності такої процедури і порядку роботи в законопроекті наразі наявна дискреція і правова невизначеність щодо можливості чи неможливості... трансплантологічного комітету самотійно ухвалювати рішення щодо статусу екстреності для певних реципієнтів, що потребують трансплантації, що відповідно може сприйматися як можливість для комітету втручатися, скажемо так, у чергу пацієнтів на трансплантацію і пересувати пацієнтів у цій черзі. І відповідно це питання має бути доопрацьоване до другого читання.

Такий, колеги, проект висновку. Чи будуть тут додаткові коментарі і зауваження?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Відсутні, відсутні.

ГОЛОВУЮЧА. І прошу визначатися по тому проекту висновку, який озвучили. Ми говоримо про корупційні ризики в...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Одній нормі.

ГОЛОВУЮЧА. Так.

Да, колеги, готові переходити до голосування?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Да, готові, так.

ГОЛОВУЮЧА. Радіна – за.

Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧА. Одарченко.

ОДАРЧЕНКО А.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко.

Ананченко.

Пане Володимире, що у нас з рішенням?

КАБАЧЕНКО В.В. 8 – за. Рішення маємо.

ДМИТРИЄВА О.О. Дякую вам, колеги. Дякую дуже.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги.

КАБАЧЕНКО В.В. Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Рухаємося далі. Пане Дмитре.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Я тут.

_____. Вітаємо.

ГОЛОВУЮЧА. Законопроект (реєстраційний номер 9627) про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо залучення інвестицій з метою швидкої відбудови України. Колеги, я дозволю собі коротко сказати про що законопроект і яке до нього ключове питання.

Отже, колеги, зараз, секундочку, законопроект фактично має на меті реформувати процедуру зміни цільового призначення земельної ділянки. Станом на зараз ця процедура, давайте чесно говорити, дуже-дуже далека від відсутності корупційних ризиків. Для цього потрібні рішення органу місцевого самоврядування, вони дуже часто перетворюються в те, що в народі недарма називається "обилечивание". Тому змінювати цю процедуру і реформувати її однозначно треба, я принаймні так думаю. В нас, колеги,

ключове питання у висновку до цього законопроекту, а проект висновку пропонує нам законопроект визнати таким, що містить корупційні норми, корупційні ризики в конкретній нормі, а саме в дискреційних повноваженнях.

Даним законопроектом пропонується можливість для, наприклад, начальника, керівника військової адміністрації як розпорядника земельної ділянки змінювати цільове призначення земельних ділянок поза проведенням експертизи і відповідно поза контрольними процедурами, фактично одноособовим рішенням при тому, що висновок про можливість відповідно такої зміни, він фактично буде надаватися підпорядкованим структурним підрозділам в самій же військовій адміністрації. Тому тут, скажімо так, є занепокоєння щодо концентрації повноважень в одному органі і відповідно можливості для зловживань.

Пане Дмитре, вам, будь ласка, тоді слово. Якщо вважаєте, що помиляємося в проекті висновку, то поясніть нам, будь ласка, чому.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Дякую, Анастасія Олегівна.

Колеги, дійсно, як справедливо було зазначено, зміни цільового призначення земельних ділянок – це надзвичайно корупціогенна ситуація і хто коли-небудь мав якби інформацію про це чи займався цим знає, що вона, по-перше, вона займає безліч часу, тобто вона займає від одного до трьох років у випадку, якщо всі всім сприяють, то це може бути дев'ять місяців. І для цілей відновлення у нас такого часу, звичайно, не буде. І, окрім того, що ми хочемо пришвидшити цю процедуру з цього один-три роки і її скоротити до фактично півтора місяця, ми хочемо її зробити максимально прозорою і некорупційною наскільки от тільки вистачає наших знань, щоб запропонувати відповідний механізм.

Цей законопроект, він не вигадує нічого кардинально нового, він розширює існуючу процедуру спрощення зміни цільового призначення землі, яку ми разом з вами десь рік тому проголосували у відповідних законопроектах, якщо я не помиляюсь, їх номери 7282 і 7289. Тоді ми

пропонували, ми, мається на увазі, Верховна Рада і ми ухвалили ці законопроекти для релокованих підприємств, портів і модульних містечок застосовувати спрощену процедуру зміни цільового призначення землі. І зараз ми пропонуємо розширити вже діючий механізм на об'єкти промисловості та енергетики, яких ми потребуватимемо для відновлення. Це той спрощений механізм, він буде діяти на період завершення воєнного стану плюс п'ять років, тобто це умовний період відновлення, він діятиме виключно за межами населених пунктів і лише там, де немає затвердженої містобудівної документації і для чітко визначеного переліку об'єктів промисловості та енергетики. Чому я на цьому наголошую, на чітко визначеному переліку об'єктів. Тут я хотів би перейти до відповіді на питання чому цей законопроект насправді не містить ніяких дискреційних повноважень. Той вид документа, на підставі якого буде відбуватись зміна цільового призначення землі, він називається мотивований висновок уповноваженого органу містобудування та архітектури. І цей мотивований висновок – це не є за своєю природою погодження чи не погодження, коли чиновник приймає рішення зі своїх міркувань, вподобань чи чогось іще. Це є рішення з точки зору можливості обмеження у застосуванні земель, яке визначається переліком законів або нормативно-правових актів. Тобто цей висновок, він буде визначати чи можна на цій ділянці з точки зору діючого українського законодавства розмістити той об'єкт, який заявник пропонує на ньому розмістити. Наприклад, якщо законом визначені, що санітарні норми об'єкту якогось промислового підприємства становлять, наприклад, 800 метрів, якщо ці 800 метрів є і вони поміщаються, значить висновок позитивний, якщо 800 метрів нема, значить висновок негативний і це буде зазначено. Тобто це не буде якась воля чиновника, як він хоче, а це буде перевірка на відповідність планів заявника в діючому законодавстві. Відповідно чиновник свої міркування в цьому висновку зазначить. І якщо заявник буде з цим незгодний, він зможе в суді це оскаржити. Тобто тут немає дискреції, тут є перевірка на відповідність заявленого нормам діючого законодавства. Значить, цей законопроект, він як би пройшов

процедуру обговорення з різними стейкхолдерами, з Мінвідновлення, з Мінагоро, з Мінекономіки, також з органами місцевого самоврядування. Ми вже кілька таких стрес-тестів йому робили і зараз як би є таке попереднє уявлення, що він з точки зору того, що цікавить ваш комітет, він неспівставно зменшить ті корупційні ризики в порівнянні з тими, які є зараз. Тому я би просив би врахувати ці мої коментарі у підготовці вашого висновку і готовий відповісти на запитання.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, чи будуть питання чи коментарі в членів комітету?

ОДАРЧЕНКО А.М. У мене будуть, можна їх задати?

ГОЛОВУЮЧА. Андрію, будь ласка.

ОДАРЧЕНКО А.М. Да, пане Дмитре, скажіть, будь ласка, це по всій Україні пропонується запропонувати таку норму, щоб голова ОВА... *(Не чути)* чи змінював... *(Не чути)* призначення землі?

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Дивіться, а нема. Якщо ви відкриєте текст законопроекту, то там ніякого голови ОВА, там є орган містобудування та архітектури місцевої ради. Тобто це не вертикаль державної влади, це органи місцевого самоврядування. Це архітектор, який видає висновок на підставі діючого законодавства. Тобто це не волюнтаризм, це архітектор, який дає висновок про те, чи відповідає санітарній нормі, чи охоронній зоні предметів і об'єктів культурної спадщини діючого законодавства. Тобто це не висновок чиновника, це перевірка на відповідність діючому закону.

ОДАРЧЕНКО А.М. Я зрозумів. Ви кажете, що відновлення. А що можна відновлювати на Західній Україні, наприклад? Я розумію, якщо на

прифронтовій території там може бути таке застосування, може бути, якщо там необхідно якісь там, може, підприємства створювати, якісь там умови створювати. А якщо ви кажете, що це буде Західна Україна, так куча бізнесу перекочує, це буде колапс який-то забудови, багатоповерхівок і так далі. Тому, я не знаю...

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Добре, що ви згадали. Значить, дивіться, в цьому законопроекті немає житла, тобто це стосується виключно об'єктів промисловості і енергетики, тут нема житла. Це перше.

Друге, дія цього законопроекту працює виключно за межами населених пунктів, тобто це не в містах, тут не йде мова ні про яку хаотичну забудову, тобто це за межами населених пунктів. І лише там за межами населених пунктів, де громада не розпочала і не розробила містобудівну документацію, тобто там, де громада нічого не зробила. І з точки зору Мінрегіону, з яким ми спілкувались, це, навпаки, дозволить громадам спростити потім розробку містобудівної документації на ту територію, де вони поки що нічого не зробили. Це один коментар.

Другий коментар стосовно того чи доцільно це робити на Західній Україні чи десь. Безумовно, тому що, дивіться, інвестори, яких ми прагнемо залучити для нашої економічної відбудови, навіть, якщо ми переможемо у війні в такій конфігурації... Не навіть, неправильно сказав, ми точно переможемо у війні, так як ми цього хочемо. Але я передбачаю, що інвестори будуть з певним страхом дивитись, скажімо, на Сумську область чи на ті території, де близько до кордону з Росією, і нам дуже складно буде їх туди затягувати. Тому я передбачаю, що спочатку більшість інвесторів буде якраз дивитись на західну Україну, там, де простіше, там, де менше воєнних ризиків буде, і тому нам важливо, щоб там, де інвестору підходить земельна ділянка, там, де є відповідна сировина, там, де є відповідні кадри, щоб він міг там скористатися цією процедурою. І фактично він буде обирати, точніше, ми з вами обираємо, чи вганяти його в трирічну історію там узгодження з органами

місцевого самоврядування. Всі ми прекрасно розуміємо, як працює оце обілічування. Або ми цю процедуру спростимо і він за там півтора-два місяці зробить зміни цільового призначення землі і буде платити податки і створювати робочі місця.

ОДАРЧЕНКО А.М. Дякую. Переконали. Я погоджуюсь. Дякую дуже.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, чи ще хтось із членів комітету хоче висловитися по цьому питанню?

_____ . Я від себе лише додам, що, так, зміна цільового призначення землі – це довга процедура. Абсолютно повністю погоджуюсь. 9 місяців – це супероптимістичний сценарій. Там в середньому це від року займає. Але треба також розуміти, що протягом цього року інвестор, він же не просто чекає факту зміни цільового призначення. Він розробляє проектну документацію, проходить експертизу проектної документації, робить оцінку впливу на довкілля. Тобто є ще дуже-дуже багато процедур, якими інвестор може і має займатись очікуючи на сам факт зміни цільового призначення землі. Чесно кажучи, я глибоко на сьогодні не встиг проаналізувати цей закон. Я його не читав. Я лише читав зауваження від фракції. Але кожного разу, коли ми приймаємо і вносимо якісь зміни до процедури зміни цільового призначення землі, як на мене, тут вже треба мати дуже глибокі знання.

Тому моє рішення сьогодні, це утриматись. Але я ще не знаю проект рішення комітету, там з чого він складається. Але лише з цієї причини не тому що я бачу і побачу в цьому законі корупцію, а лише з причини, що я не встиг підготуватись до розгляду цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги.

Да, Андрію, будь ласка.

ОДАРЧЕНКО А.М. Я хотів би сказати, що я зовсім тут не бачу корупційних ризиків. Ми ж йдемо по шляху спрощення процедур. І це спрощення процедури для інвесторів. Тому що цей круг Ада, десять кругів, коли там зміни цільового призначення. Я стикався з цим. Це дуже така довга і неоднозначна процедура. Тому, я думаю, що необхідно зовсім виключити корупційний ризик з цього питання.

ГОЛОВУЮЧА. Я правильно розумію, Андрію, пропозиція законопроект визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного...

ОДАРЧЕНКО А.М. Відповідає, однозначно відповідає.

ГОЛОВУЮЧА. Дивіться, колеги, чесно кажучи, почувши пана Дмитра, я пропонувала... я собі планувала те саме запропонувати комітету все-таки визнати цей законопроект таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства. Законопроект, очевидно, правда спрямований на те, щоб ліквідувати той корупційний ризик, який зараз є. І відповідно ми не можемо кожному... не може реформа спрощення називатися корупційним ризиком. Це правда нелогічно просто ні з якої точки зору, а це законопроект говорить саме про реформу у вигляді спрощення процедури. Я би пропонувала дати одне зауваження до цього законопроекту, а саме при його доопрацюванні просто передбачити більш чіткий перелік умов для застосування цієї спрощеної процедури під час дії правового режиму воєнного стану і відповідно п'ять років після так, як я так розумію... Правильно я розумію, законопроект говорить про те, що ця процедура може бути застосована не тільки під час воєнного стану, але п'ять років після. Правильно, пане Дмитре?

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Так, це умовний період відновлення.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді, колеги, я би пропонувала просто дати зауваження щодо, як я вже сказала, необхідності доопрацювання більш чіткого просто переліку умов для застосування цієї спрощеної процедури. А загалом ця реформа і, власне, спрощення цієї процедури, воно насправді давно назріло, бо, ще раз підкреслюю, та процедура, яка є зараз, вона дуже-дуже далека від того, що ми з вами могли би назвати відсутністю корупційних ризиків.

Чи будуть, колеги, по цьому ще додаткові коментарі?

КАБАЧЕНКО В.В. Ні, давайте голосувати, приймати рішення.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, пропозиція визначатися по тому проекту рішення, який щойно я озвучила, колеги, за результатами обговорення і за результатами заслуховування автора законопроекту. Прошу тоді по цьому визначатися.

Радіна – за.

Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.

Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧА. Одарченко.

ОДАРЧЕНКО А.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги. Маємо рішення по цьому законопроекту. Дякую.

Колеги, наступний законопроект у нас на розгляді. Зараз, секундочку.

КАБАЧЕНКО В.В. Колеги, я перепрошую, у нас кворум, це сім людей, да?

ГОЛОВУЮЧА. Да.

КАБАЧЕНКО В.В. Добре. Тоді рішення маємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Да, ми маємо рішення.

Дякую дуже.

Колеги, наступний законопроект (реєстраційний номер 5837) про основні засади державного нагляду (контролю), проект закону.

Колеги, чи присутній хтось із Кабінету Міністрів по цьому законопроекту? Бо цей законопроект запропонований Кабінетом Міністрів. Немає нікого. Гаразд, колеги.

По цьому законопроекті у нас проект висновку визнати законопроект таким, що не відповідає вимогам антикорупційного законодавства і містить корупційні ризики. І ключовий із них наступний. Фактично тут йдеться про розширення дискреційних повноважень органів державного контролю. По цьому законопроекті пропонується контролюючому органу надати право приймати рішення щодо здійснення повної або часткової зупинки виробництва строком до п'яти днів у разі, якщо фактично інспектором контролюючого органу прийнято рішення, що виробництво створює ризики для безпеки здоров'я, життя оточуючих, і ще низку дуже насправді широко сформульованих умов, чіткого якогось переліку порушень вимог законів або законодавства в ширшому сенсі, в результаті яких можна ухвалити рішення про часткову або повну зупинку виробництва на цей строк в законі не наведено. І відповідно, мені здається, що в такому підході йдеться про все-таки наявність корупційних ризиків в цьому законопроекті.

Адже, ще раз, запропоновані формулювання щодо підстав для зупинки, вони достатньо широкі. Зупинка на п'ять днів – це достатньо вагомий насправді для суб'єктів господарювання строк. Ну, і відповідно... Да, тут може йтися про фактично дискреційні повноваження для штучного переривання роботи суб'єктів господарювання.

Тому пропозиція цей законопроект визнати таким, що не відповідає вимогам антикорупційного законодавства, але чи маємо ми кворум, щоби це зробити, колеги?

Колеги, 5 членів комітету я бачу на зв'язку. Я прошу ввімкнути камери, колеги, в тих, хто присутній.

_____. Я присутній.

ГОЛОВУЮЧА. Да, я бачу, колеги.

Так, колеги, я бачу 6 членів комітету присутні. Давайте зараз з'ясуємо, чи ще в когось проблеми зі зв'язком, може включитися, чи можемо ми по цьому законопроекту ухвалити рішення.

Так, колеги, прошу кілька хвилин зачекати. Да, колеги, дві хвилини. Зараз ще один член комітету має проблеми зі зв'язком, зможе підключитися, і відповідно тоді ми можемо закінчити розгляд питання.

Олександр, ви тут?

АНАНЧЕНКО М.О. Да, Ананченко тут.

ГОЛОВУЮЧА. Михайло Ананченко включився.

Олександр Ткаченко, ви на зв'язку?

ТКАЧЕНКО О.М. Так.

ГОЛОВУЮЧА. Ви зможете на себе взяти функції секретаря для цього голосування, бо в нас вже відключився пан Володимир Кабаченко? Гаразд?

Отже, колеги, повторюся, законопроект (реєстраційний номер 5837) про основні засади державного нагляду (контролю), проект висновку визнати таким, що не відповідає вимогам антикорупційного законодавства через надання дискреційних повноважень органам державного контролю зупиняти повністю або частково виробництво суб'єктів господарювання строком до п'яти днів за відсутності чіткого переліку порушень, за результатами яких, можливо, ухвалення такого рішення. А п'ять днів – це все-таки суттєвий строк для суб'єктів господарювання і може, скажімо так, негативно дуже впливати як на одного суб'єкта, так і на ситуацію на ринку.

Отже, колеги, законопроект пропонується визнати таким, що не відповідає вимогам антикорупційного законодавства. Вже обґрунтувала чому. Чи хтось хоче по цьому ще висловитися, колеги? Коментарі якісь? Тоді прошу визначатися по наявному проекту рішення.

Радіна – за.

Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький. Олексію. Так, давайте поки далі рухатися.

Одарченко.

ОДАРЧЕНКО А.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ананченко.

АНАНЧЕНКО М.О. За.

ГОЛОВУЮЧА. Олексій Жмеренецький, ви на зв'язку?

_____. У нього не спрацьовує рука.

ГОЛОВУЮЧА. Олексію. Олексію.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Да.

ГОЛОВУЮЧА. Ви на зв'язку були чи ні? Ви як по цьому голосуванню?
Прошу?

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Да.

ГОЛОВУЮЧА. Да – це "за", я так розумію.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Да-да.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Олександр, ми маємо рішення по цьому?

ТКАЧЕНКО О.М. Так, маємо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги.

Мені здається, на цьому потенціал кворуму комітету вичерпаний. Я би навіть сказала, що мені не здається, а це майже очевидно. Гаразд, колеги, всім дякую дуже. Нагадую, що якщо ще хтось матиме пропозиції до звіту комітету, то прошу їх подати. І на цьому тоді все.

Дуже дякую, колеги. До нових зустрічей. До побачення.